

Klasa II liceum

Rola świętych w Kościele pielgrzymującym

Cel ogólny

Ukazanie roli świętych w życiu Kościoła i każdego chrześcijanina.
Kształtowanie odpowiedzialności za dar powołania do świętości.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- przytacza teksty ewangeliczne mówiące o świętości,
- wyjaśnia, czym jest świętość,
- objaśnia, na czym polega rola świętych w życiu Kościoła i współczesnego świata,
- wskazuje sposoby naśladowania świętych,
- przyjmuje odpowiedzialność za swoje powołanie do świętości.

Metody

Pogadanka, rozmowa kierowana, praca w grupach, analiza tekstu, niedokończone zdanie.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, życiorysy świętych, teksty przemówień Ojca Świętego Jana Pawła II, karty pracy, małe kartki papieru dla każdego ucznia.

PRZEBIEG KATECHEZY

Modlitwa

„Ojcze nasz”.

Wprowadzenie

Praca w grupach

Katecheta dzieli klasę na grupy. Każda grupa otrzymuje duży arkusz papieru, na którym napisano niedokończone zdanie: Święty to... Grupy kończą rozpoczęte zdanie. Po wykonaniu zadania uczniowie odczytują zapis.

Święci to ludzie nam bliscy, bardzo do nas podobni. Żyli wśród innych ludzi normalnym życiem, podlegali tym samym cierpieniom i pokusom, zdarzały się im upadki i grzechy. Przeżywali lęki, lecz z uporem szukali Prawdy. Są reprezentantami różnych ras i narodowości, a w hierarchii społecznej zajmować mogli zarówno poważne, jak i mało znaczące stanowiska. Realizując w swoim życiu przykazanie miłości Boga i bliźniego, osiągnęli chwałę nieba.

Rozwinięcie

Uczeń odczytuje przygotowany przez katechetę tekst z fragmentami Pisma Świętego i „Konstytucji dogmatycznej o Kościele”. Uczniowie odpowiadają na postawione pytania.

1. Wierzący w Chrystusa, zjednoczeni z Nim i idący za Nim przez całe życie – mają udział w Jego losie: w Jego pracy, męce, śmierci i zmartwychwstaniu oraz uwielbieniu.
„A kto by chciał Mi służyć, niech idzie za Mną, a gdzie Ja jestem, tam będzie i mój sługa. A jeśli ktoś Mi służy, uczci go mój Ojciec” (J 12,26).

Świętych czcimy zatem tylko ze względu na Chrystusa ze względu na Chrystusa. Jest to wyraz ich udziału w Chrystusowej chwale.

Istota świętości polega na tym, że człowiek przez wiarę i miłość włącza się w Chrystusowe dzieło zbawienia, które zostało przyjęte do wiecznej egzystencji do Boga i stamtąd wciąż wywiera swój zbawczy wpływ na ludzi. Podobnie dzieje się ze świętymi. „(...) bo idą wraz z nimi ich czyny” (Ap 14,13) – święci utwierdzają cały Kościół w świętości, wstawiając się za nami u Ojca jako orędownicy i pośrednicy.

Święci odpowiedzieli na wezwanie Boga, który wszystkich powołał do świętości: „Bądźcie świętymi, bo Ja jestem święty, Pan, Bóg wasz!” (Kpł 19,2b).

Dzięki więzi z Chrystusem święci stanowią wraz z nami jedną „rodzinę Kościoła”, tworząc Kościół triumfujący. Nasza więź ze świętymi jest więzią żywą, obopólną i działającą.

Święci wstawiają się za nami u Boga jako orędownicy i pośrednicy.

– Co należy czynić, aby osiągnąć świętość?

2. W Konstytucji dogmatycznej o Kościele czytamy: „Łączność zatem pielgrzymów z braćmi, którzy zasnęli w pokoju Chrystusowym, bynajmniej nie ustaje; przeciwnie, według nieustannej wiary Kościoła, umacnia się jeszcze dzięki wzajemnemu udzielaniu sobie dóbr duchowych. Albowiem mieszkańcy nieba, będąc głębiej zjednoczeni z Chrystusem, jeszcze mocniej utwierdzają cały Kościół w świętości, a cześć, którą Kościół tutaj, na ziemi, oddaje Bogu, uszlachetniają i różnorako obracają na większe zbudowanie Kościoła (...)” (KK 49).

– Na czym polega łączność Kościoła pielgrzymującego z Kościołem triumfującym?

Zakończenie

Na podstawie wybranych przykładów z życia świętych i innych teksów zastanowimy się:

– Jaką rolę powinni pełnić święci w naszym życiu?

Praca w grupach

Dzielimy uczniów na cztery grupy. Każda grupa otrzymuje kartę pracy. Czas pracy 10 minut.

Grupa I

– Podpatrywanie świętego.

„Mamy pisemną wzmiankę o pewnej próbie wykrycia, w jaki sposób dąży się do świętości. (...) Obiektem badania był Franciszek Salezy, zaś jego zuchwale ciekawym obserwatorem Jean Pierre Camus, biskup Belley. (...) pomysł był następujący: w ścianie sypialni świętego eksceleńcja wywiercił dziurę, aby móc szpiegować swojego gospodarza, kiedy Franciszek sądził, że jest sam (...). I cóż wykrył Camus? Tylko to, że Franciszek był taki sam wśród ludzi, jak i bez nich, że wstał z łóżka wcześniej rano i cicho, żeby nie budzić służącego, modlił się, pisał, odpowiadał na listy, czytał brewiarz, spał i znów się modlił. Piękne maniery, serdeczne współczucie, uprzejmość i pokora okazały się takie same podglądane przez dziurę w ścianie, jakimi były na ambonie czy przy stole obiadowym” (Ph. McGineley, *Podpatrując świętych*, przeł. M. Kłos-Gwizdalska, Warszawa 1972, s. 22-23).

– Jaką rolę powinni pełnić święci w naszym życiu?

Grupa II

– Święci byli prawdziwymi ludźmi.

„W świętych bowiem cudowne jest to, że byli prawdziwymi ludźmi, wybuchali gniewem, gderali na Boga, bywali głodni, samolubni, rozdrażnieni czy niecierpliwi, popełniali błędy i żalowali ich. A jednak, choć błędzili, zawzięcie podążali ku niebu.

I zdobywali świętość właściwie dlatego, że pragnęli zostać świętymi, a nie dlatego, że napotykały pokusy, które by ich do grzechu skłaniały" (Ph. McGineley, *Podpatrując świętych*, przeł. M. Kłos-Gwizdalska, Warszawa 1972, s. 13).

„Przyglądając się życiu tych, którzy wiernie naśladowali Chrystusa, mamy z nowego tytułu pobudkę do szukania Miasta przyszłego (por. Hbr 13,14 i 11,10) i równocześnie poznajemy najpewniejszą drogę, po której wśród zmienności świata stosownie do właściwego każdemu stanu i warunków będziemy mogli dojść do doskonałego zjednoczenia z Chrystusem, czyli do świętości. Poprzez życie tych ludzi, którzy będąc współuczestnikami naszego człowieczeństwa, w sposób jednak doskonalszy przemieniają się według wzoru Chrystusowego (por. 2Kor 3,18), Bóg ukazuje ludziom naocznie swoją obecność i swoje oblicze. W nich do nas sam przemawia i daje nam znak Królestwa swego, do którego przemożnie pociągani jesteśmy, mając takie mnóstwo świadków (por. Hbr 12,1) i takie potwierdzenie prawdy Ewangelii" (KK 50).

– Jaką rolę powinni pełnić święci w naszym życiu?

Grupa III

– Wśród świętych nie spotykamy skąpców.

„(...) święci spotykani na kartach Kalendarza chrześcijańskiego występują w zadziwiającej różnorodności postaci, wymiarów i usposobień. Jednak nigdy nie natrafiłam wśród nich na skąpca. Począwszy od Marcina, dzielącego swój płaszcz z nieznanym biedakiem (...), nie zachowują dla siebie niczego, kiedy spotykają człowieka, który potrzebuje pomocy" (Ph. McGineley, *Podpatrując świętych*, przeł. M. Kłos-Gwizdalska, Warszawa 1972, s. 47).

Opiekun biedoty krakowskiej – św. Albert Adam Chmielowski

Przywdział habit franciszkańskiego tercjarza i 25 sierpnia 1887 r. złożył ślub dozgonnej czystości. Od tej chwili datuje się jego pełna działalność społeczno-charytatywna.

Obejmuje zarząd ogrzewalni dla bezdomnej biedoty Krakowa. Staje się jednym z nich. I to było fundamentalną zasadą jego działalności. Powołuje do istnienia zgromadzenia zakonne, posługujące ubogim. Życie tych ludzi było szczególnie trudne. Wiedział on o tym i dlatego mówił: „Potrzebujemy ludzi wyjątkowo zahartowanych i fizycznie, i moralnie. Dlatego ich nowicjat musi być twardy i surowy, aby wcześniej cofnęły się miększe natury i słabe dusze". Spracowany i schorowany zmarł 25 grudnia 1916 r. w Krakowie.

– Jaką rolę powinni pełnić święci w naszym życiu?

Grupa IV

– Święci brali dosłownie Ewangelię.

„Lecz czy owa świętość ma rozmaite oblicza, czy też nie – jeden model rysuje się wyraźnie. I tu nareszcie przystępuję do mojej własnej definicji. Posiadają oni wspólną cechę, odróżniającą ich od pozostałych ludzi, jak Bach różni się od kompozytora telewizyjnych melodyjek (...). Są dosłowni (...) i w tym właśnie punkcie rozstają się ze zwykłymi ludźmi.

A tym, co biorą dosłownie, jest Ewangelia, mocne, jasne Słowo.

A co nam mówi to Słowo? Pielęgnuj chorych, przyodziej nagich, nakarm głodnych, pocieszaj w smutku pogrążonych. Sprzedaj wszystko, co masz, i rozdaj między ubogich. Idź przed siebie i przemawiaj do wszystkich narodów. Nadstaw drugi policzek. Odpłać dobrem za złó. Kochaj Boga i bliźniego jak siebie samego" (Ph. McGineley, *Podpatrując świętych*, przeł. M. Kłos-Gwizdalska, Warszawa 1972, s. 27-28).

Błogosławiony bp Michał Kozal

Jeden z wielu męczenników obozu koncentracyjnego w Dachau – biskup Michał Kozal, był wsparciem dla swoich współbraci niedoli i potrafił tygodniami oddawać znaczne części swoich skromnych racji pokarmowych innym, młodszemu, który – jak twierdził – bardziej potrzebuje niż on.

„Oto człowiek – mówił papież – jeszcze jeden wśród tych, w których okazała się Chrystusowa władza <w niebie i na ziemi>. Władza miłości – przeciw obłudowi przemocy, zniszczenia, pogardy i nienawiści. Tę miłość, którą Chrystus mu objawił, biskup Kozal przyjął w całej pełni jej wymagań. Nie cofnął się nawet przed tym najtrudniejszym: <miłujcie nieprzyjaciół waszych> (Jan Paweł II, Homilia podczas Mszy Świętej na zakończenie II Krajowego Kongresu Eucharystycznego (6), Warszawa 14 VI 1987 r. w: *Trwajcie... Trzecia pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny 8-14 czerwca 1987. Przemówienie i homilie*, Warszawa 1988, s. 297).

– Jaką rolę powinni pełnić święci w naszym życiu?

Prezentacja pracy w grupach. Podsumowanie dokonane przez katechetę.

Papież Benedykt XVI wskazuje: „Korzystajcie z mądrości świętych, sięgajcie do ich spuścizny. Formujcie wasze umysły i serca w oparciu o dzieła wielkich mistrzów oraz świadków wiary, pamiętając, że dziedzictwo szkół duchowości nie powinno być zamknięte, jak skarb, w klasztorach czy bibliotekach. Mądrość ewangeliczną, zaczerpniętą z dzieł wielkich świętych i sprawdzoną we własnym życiu, trzeba nieść w sposób dojrzały, nie dziecinny, i też nie agresywny, w świat kultury i pracy, w świat mediów i polityki, w świat życia rodzinnego i społecznego. Sprawdzianem autentyczności waszej wiary i waszej misji, która nie zwraca uwagi na siebie, ale realnie budzi wiarę i miłość, będzie porównanie z wiarą Maryi. Przeglądajcie się w Jej sercu. Bądźcie Jej uczniami!” (Częstochowa – Jasna Góra, 26 maja 2006 r.).

Święci byli ludźmi podobnymi do nas. Mogą nam jednak imponować tym, czego dokonali w swoim życiu. Tworzą z nami jeden Kościół i są dla nas wzorem współpracy z Bogiem. Pamiętajmy o modlitwie do naszych patronów. Niech świadectwo ich życia pomaga nam w pokonywaniu codziennych trudności.

Zeszyt ucznia

Święci stanowią dla chrześcijan wszystkich czasów wzorce odczytywania woli Bożej i jej pełnienia. Żyjący czczą w świętych to, czego dokonał w nich Chrystus. Kościół jest wspólnotą świętych, których część żyje jeszcze na ziemi jako Kościół pielgrzymujący, a inne po ziemskiej wędrówce cieszą się przebywaniem z Bogiem w chwale jako Kościół triumfujący.

Praca domowa

Napisz, którego świętego chciałbyś naśladować w swoim życiu i dlaczego.

Modlitwa

Wybrane wezwania z „Litani do wszystkich świętych”.

